

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Реклама не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00
Півріччя 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болга-
рії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Щепко і Тонько — запрошують Вас на Веселу львівську хвилю

Знижені
ціни!

ПАНАХИДА ЗА ДУШУ БЛ. П. ОТ. С. ПЕТЛЮРИ.

У правосл. Св.-Юрійській церкві при вул. Францисканській у Львові відбулося дня 20. ц. к. заходами Філії Центрального Комітету Українських Емігрантів заупокійне богослуження за душу бл. п. от. Симона Петлюри. На панахиду, яку відправив в год. 12.30 парох той-ж церкви при участі хору під батуту п. Котка, прибули не тільки всі емігранти з Вел. України з родинними, але й поважна кількість львівського громадянства, представники Української Парл. Репрезентації, Українського Національно-Демо-

кратичного Об'єднання, преси та всіх українських центральних установ. Почесну сторожу біля заупокійного аналога держала чета дуговиків в одностроях. Набита у церкву, прегарний хор і споминання в молитвах „убієного вождя Симона та все войство, за віру й стичану голову поклавше“ творили торжественний, дуже поважний настрій, що в багатьох принах ви-кликав слези на очі. Підчас панахиди влашто-вано збірку на Бібліотеку ім. Симона Петлюри у Парижі.

ПОСВЯЧЕННЯ ПЛОЩІ ПІД НОВУ НАШУ ЦЕРКВУ У ЛЬВОВІ.

Вчора, в неділю 20. п. м., відбулася на площі біля монастиря Ос. Василянськ при вул. Потоцького 95. у Львові врочистість, що у столиці мшої волости буває раз на кількадесять літ: Митр. А. Шептицький посвятив в аснсті чин-свеного духовенства згадану площу під будову гр.-кат. церкви у Львові. На площу, замаєну зе-леєм, на якій станув покищо широкораменний хрест, прибули процесії з церкви св. Спаса та собору св. Юрія, оркестра т-ва „Воля“ та укра-їнське громадянство Львова, зокрема Городець-кий дільничі, яке підраховувало на кілька тисяч

голов. Акту посвячення доконав сам Митрополит, сидючи на престолі, співав хор питомців. Після посвячення виголосив Митрополит відпо-відну проповідь, але на малі її могли чути тільки ближчі; тисячів маса були задалеко, щоб почути слово свого князя Церкви. Врешті хор відспівав многолітствіє фундаторам церкви і жертводавцям і величава врочистість скінчила-ся окликами „слава“ та оплесками в честь Ми-трополита. Вул. Потоцького й сусідні до пізно-го вечора гомоніли українським словом, висло-вом пережитої щасливої хвилини.

Переворот у Болгарії.

Вістки про вбивство короля Бориса. — Уряд диктатури. — Відозва до народу.

Закордонна преса принесла була звістки про вбивство болгарського короля Бориса. Віс-ти виявилися неправдивими. Король Борис підписав декрет, яким звільнив Мушанова зі становища прем'єра. Опісля другим декретом іменував Георгієва президентом ради міністрів і тимчасовим міністром внутрішніх справ. Тре-тій декретом іменував членів диктаторського уряду: Міділова внутрішні справи і тимчасово міністер справедливости, Тодоров скарб, ген. Златев айськові справи, проф. Молєв освіта, Боджіжев торгівля, хліборобство, Захарєв прилюдні роботи, залізниця.

З останніх телеграм виходить, що король підписав декрет про розв'язання собрания (пар-ламенту).

В год. 2.30 вночі військо та поліція обсади-ли всі важніші становища в столиці. На вули-ках устали скоростріли. Перед собраним і ін. державними будинками устали сильні стійки. Над містом у незначній висоті кружляла еска-дра літаків. За 11 годин виїмкового стану, який скасували в 12 год. в полудне, не вільно було людям виходити з хати. Тому вулиці були пу-сті. Телеграфи й телефони перервані.

Підчас виїмкового стану новий кабінет ра-дає у команді поліції, де ухвалив різні розпо-рядки, які зараз же давали королеві до підпису. Новий уряд є понад партійний й,

хоче перевести реформу конституції та зроби-ти кінець розполітикуванню партій.

СОФІЯ, ПАТ. Уряд оголосив декрет про іменування б. шефа політ. віділу Начева дирек-тором поліції, а інж. Іванова президентом міста.

У відозві до народу уряд вияснює причи-ни політичної зміни. Відозва стверджує фа-тальні для Болгарії наслідки партійних супереч-чок, що грозили небезпечкою цілості держави. Уряд буде старатися дисциплінувати держав-но болгарський народ, уліпшити адміністрацію, дати кредити хліборобам і ремісникам. Болга-рія вдержуватиме далі добрі взаємини із зусі-дами та навяже взаємини з СССР. Уряд прихо-дить в ім'я внутрішнього миру та зєдинення всіх сил народу, рахує на піддержку всього народу.

Райтерова агенція повідомляє, що в Болга-рії арештували ок. 100 комуністів і селянських політиків рад.-лівих груп.

БУКАРЕШТ. Із Софією та іншими болгар-ськими містами годі було одержати телефоніч-ну злуку. Здогадуються, що в Болгарії відбува-ються дуже важні політичні події.

У БОЛГАРІЇ СПОКІЙ.

Болгарська Тел. Агенція в комунікаті рішучо заперечує звістки про заворушення в Болга-рії у зв'язку зі зміною уряду. У столиці та в усій Болгарії спокій. Король живе.

Шікаго в полум'ї.

У дільничі шпихлірів і складів у Шікаго ви-бухла велика пожежа наслідком покинення не-докурка на соломі. Вогонь повстав насамперед у загороді серед худоби. Вона серед страшного реву старалася видістатися з вогню. Згоріло ба-гато худоби. Зі загороди вогонь перекинувся на збіжжіві елеватори, опісля на шпихлірі та мага-зини олію та амонію. Небаром уся дільничя станула в вогні. Сильний вихор розганяв по-

думя на всі сторони, так що пожежі повставали в шораз інших місцях. Пожежна сторожа після 6 годин зльокалізувала пожежу. Стинуло 3 по-жежників, а кількадесять було тяжко попече-них. Втрат є на 10 міль. дол. Згоріло ок. сто бу-дів, дві торгові галі, 2 банки, бровар, теле-фонічний уряд і славний старий готель Сток-ярд, де було багато старих цінних образів і штихів.

Остапа Нижанківського ВЕЧІР ТВОРІВ

ВІДБУДЕТЬСЯ У ЛЬВОВІ ДНЯ 23. Ц. М.
В ГОД. 8. ВЕЧ. В МАЛІЙ САЛІ МУЗ. Т-ВА
ІМ. ЛИСЕНКА.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІАЛИ ВОВНЯНІ ТА ІНШІ —
найдешевше в текстильній магазині
„ТАНИЙ СКЛЕП“ — 3. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ,
ГАЛИЦЬКА 8.

БІЛЬШОВИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Більшовицький шарже д'афер у Берліні зложив у міністра закордонних справ Німеччи-ни протест проти протибільшовицьких уступів у промові канцлера Гітлера на конгресі праці. Гітлерова заява про господарське положення СРСР, мовляв, незгідна з правдою та встраває у більшовицькі внутрішні справи.

САБОТАЖІ В АВСТРІЇ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що нічо виконали в усій Австрії багато сабо-тажів на залізничні шляхи й об'єкти. Біля Відня ви-конали три саботажі в Пуркерсдорфі, Тілербаху й Анштетен. Там поважно ушкодили залізничні мости. Біля Інсбрука вилетів у повітря залізнич-ний міст. Про саботажі повідомляють із Зальц-бурга.

Урядовий комунікат повідомляє: 3 19. на 20. травня виконали в Австрії кілька динаміто-вих атентатів на залізничні шляхи. Незначні у-шкодження спричинені атентатами, усунуто скоро. Залізничного руху не припинювано, без-пеку подорожніх забезпечено завдяки заря-дженням влади безпеки. Шкоди були дуже ма-лі. Жерта у людях не було. За зловлення ате-натчиків визначено нагороду 10.000 шіл.

БЛЮМ ПРОТИ ЕРІОТА.

У Тулозі почалися наради конгресу фран-цуської соціалістичної партії під проводом Ле-она Блюма при участі 2.000 делегатів. Блюм у промові зясував причини, з яких годі створи-ти трітій уряд. Радикали звинувачують вини на соціалістів, та воно навпаки. Головно винен тут Еріот, який не хотів утворити уряду зі соціаліс-тами. Соціалісти опрацювали програму та створили делегацію, а радикали в ост. хвилині не хотіли переговорювати. Ніякий уряд від 1933 р. не впав із вини соціалістів. Опісля Блюм об-говорив жовтєві події. Як почалися фашистів-ські заворушення, соціалісти були за Даладіє-ровим урядом. Тоді прем. Даладіє сказав Блю-мові, що стоїть перед двома альтернативами: 1) димісія уряду, 2) стань облоги. Блюм спроти-вився одному та другому, зате радиз протиді-лати фашистівським заворушенням. Колиб годі соціалісти були при владі, зумілиб станути про-ти реакції. Людська кров свята, та колиб треба було, соціалісти не вагалися би здати заво-рушення силою в обороні республіканських прав.

КОНГРЕС НЕОСОЦІАЛІСТІВ.

У Парижі почався конгрес соціалістичної французької партії, т. зв. неосоціалістів. Бере в конгресі участь ок. 1000 делегатів.

ВИКРАВ МОБІЛІЗАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ.

У Подєбрадах (ЧСР) арештували емерито-ваного директора м-ства залізниць Володасла-ва Отта. Як він ішов на емеритуру, забрав із м-ства чимало тайних документів. М. і підчас ревізії найшли в Оттовій хаті мобілізаційні до-кументи. Отта обвинувачили в зрадї військової тайни.

ВИБИЛИ ШИБИ В КОНСУЛЯТІ.

Невідомі люди вибили нічо шиб в німець-кому консуляті в Ціріху. В льокалі найшли ка-мінь, завинений в папір, на якому написані по-грози під адресою службовців консуляту.

Товари
благатні

вовни, шовки, полотна, пост ль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 78—180. Телефон 25-55.

Вакаційні оселі.

I.

Перед 20 роками майже неспілі, лілі гуртуть вакаційні оселі рік-річно на цілому світі мільйони дітей і молоді. Це найкраще мірило їхньої вартості.

Оселі мають свою глибоку основу в психофізичній структурі дитини і соціальній організації виниклого суспільства. Перш усього життя на свіжому вододусі, серед гірської природи, в постійному русі, помітно скріплює здоров'я. Руханка, спортові гри, купелі — все очевидно під постійним доглядом лікаря, під проводом фахового руховика, з увагою на річний вік і навіть на індивідуальність поведінки дітей, теж ведуть до цієї цілі.

Не менше дають виховання про гармонічний розвиток душі. До цього служать випробовувані під літ засоби. Звертають там передовсім увагу на плекання адля: сильної волі, підприємливості, активності, особливо ж дисципліни і товарищескості. Незвичайно корисно впливає і ровній дитини новий спосіб життя, далекий від домашнього: в гуртку ровесників під проводом доброго впорядника, на основі устійеного порядку дня. Використовують теж виховну паритетність фізичної праці: кожна дитина сама чистить своє вбрання, стелить ліжко, має їдучку. Це найкращий засіб зловити замилування до порядку. Все те але серед безперерпних забав, навіть тяжкі завдання трактуються як життєва гра. Не маловажний тут момент благородного суперництва.

У висліді вертається з оселі корисно зміцнена дитина. Ні сліду впертості, самолюбства, чи інших відемних рис. Зникають прояви печемності. Вертається теж здоровіша, звичайно на аві теж прибуває. Нічого дивного, що родичі, які раз дали дитину до оселі, дають її і в другий рік. Сучасний батько знає і розуміє, що інколи незвичайно корисно заступити на якийсь час батьківську невену опіку іншою. Чужа, але менш абайлива, поєднує вирівнює ці недостаті, які закрадаються до душі дитини під впливом поблажливістості чи пестощів матері.

Необхідні оселі для дітей міста, тимпаче, що далеко не всі родичі можуть виїхати на сеза. Але дітям не повинні цього відмовляти.

Чимсь незаступленими вакаційні оселі для наших заслуженців. Це найкраща нагода для дитини перевести місяць-два серед патріотичного, рідного середовища ровесників.

II.

У зв'язку з завданнями про оселі одню гаряче прохання до багатіших громадян і наших установ:

В тисячі дітей убогих вигнанців-емігрантів, тисячі сиріт, для яких блаженством було б переїзду ферії в оселі. До комітету оселі при Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молодю наплавчало чимало прохань. Між ними такі, що безумовно заслуговують на увагу. Як приклад згадаю прохання одної чужинки, жінки українського вищого старшини, бувшого ремісника Кам'янка, що виховує двоє своїх дітей на добрих українців і конче хотіла б подбати про кращі ферії для них. На жаль, по смерті мужа, лишилась вона євсім без засобів до життя.

Для таких дітей жертвуйте свою лепту! Хто може, повинен установити стипендію свого імені на рік, чи кілька. Стає добродієм тих, що найбільше тіба на добродіство, заслуговують: убогих дітей і сиріт, між якими часто є недорозвинені фізично і ослаблені, що для них гірський вододус і добрий харч буде чудовим ліком.

Наші добродії в господарській установі повинніб уфундувати по одній чи більше стипендії. Цього ніяка установка не відчує, а діло зробить велике.

Мня роками чимало установ вислало ібогі діти на овій кошт. Між ними на терпюму місці були батьківські кружки при львівських шко-

лах і львівські читальні. На жаль, досі не було церковних братств, парохій і т. п. Чи між їхніми членами нема сиріт і дітей убогих родичів?

III.

Товариство Охорони Дітей і Опіки над Молодю у Львові улаштує цього року, як і давніше, кілька оселі у своїх будівлях на Соколі біля Підактого, у вілках на Остодорі біля Підактого і у Стараві в Самбірщині.

Найважливіші оселі для дітей від 8. до 13. року життя (оплата 43 зол.) на Остодорі від 20. VI.—17. VII. для хлопців, від 17. VII.—14. VIII. для дівчат, у Стараві (оплата 40 зол.) від 17. VII.—14. VIII. для хлопців і дівчаток. Для старших хлопців (від 14. року життя) на Соко-

НАДКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ

на швейські мулатрки, костюми, мужські вбрання — та всілякі шовки

З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. Залеска вул. Галицька ч. 18.

Обезпечення дяків у Касі Хорих перед Найвищим Трибуналом Адміністративним у Варшаві.

Як відомо, деякі староства потягали парохів до обов'язку аголошувати до Каси Хорих дяків та паламарів і оплачувати за них вкладки обезпечення. Відвадки до воевідства не помагали, так, що інтересовані парохі мусили вносити позови до Найвищого Адміністративного Трибуналу у Варшаві. 8. травня ц. р. відбулись у тих саме справах дві розправи з позовів о. Івана Жарського, пароха в Гаудні, березівського повіту, та о. Корнелія Бахталовського зі Стопчатова к. Яблонова. На розправі перед Найвищим Адміністративним Трибуналом заступав о. Жарський посол адвокат д-р В. Заганкевич в Перемишлі, а о. Бахталовського пос. д-р Біляк, адвокат у Львові. По переведенні розправи і по вироках заступників позовників Найвищій Адміністративній Трибуналу ухилили оба присуди воевідства, якими затверджували присуд староства накладати на позивачих обов'язок аголо-

шувати своїх дяків та паламарів до Каси Хорих.

У мотивах своїх постанов Найвищій Адміністративній Трибуналу за становили, що згідно з 12. § закону з дня 18. 8. 1886. і з 16. 4. 1896 р. в тексті, усталеному законом з 20. 9. 1905 р. нема підстави прийняти, що церковна служба чи пак костельна в католицьких парохіях правдою на рахунок і ризико пароха, тимсамим нема підстави приймати, що парохі в особисто службовцями і як такі в обов'язанні платити за них складки за обезпечення в Касах Хорих на підставі закону з 19. 5. 1920 р. поз. 272.

Звертаємо увагу Всч. Духовенства на це рішення з пригадкою, що проти неправильного рішення треба негайно вносити основиий відвадки до воевідства, а від некорисного рішення воевідства афдаляше до 60 днів позов до Н. А. Т., позов той мусить зладити і підписати адвокат.

Оселі хлопців на Соколі в Сетодорі: Яз. Маркус, „ЕКО“, Львів, Сикстусська 29.

Оселі дівчаток на Остодорі: М. Корняк-Леска, Українська Книгарня, Львів, Рутівського 22.

Оселі дівчат на Соколі: Л. Мриціла, Зем. Банк, Львів, Словацького 14.

Оселі у Стараві: дир. Л. Бачинський, Перемишль, Татарська 4.

Оселі Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю мають уже вироблену славу, чого доказом, що — не зважаючи на вік — число учасників рік-річно зростає на 50—80 дітей. Минулого року було в оселях біля 500 осіб.

Можна надіятися, що в цього року буде багато охочих. Досі наспіло вже поверт 100 аголошень.

6. Ю. Пеленський.

Вистава української фотографіки.

(Уладжена Українським Фотографічним Товариством у Львові в залах Національного Музею. Травень-червень. Відчинена щодня від год. 9—17.)

Словом „фотографіка“ означають поляки мистецьку фотографію (la photographie artistique), відмежовуючи її тим способом від звичайної фотографії, яка з мистецтвом може не мати нічого спільного. Сама назва „фотографіка“ вказує на те, що той рід фотографії це графіка, виконувана при допомозі фотографічних засобів.

Чому ж саме фото-графіка? Мабуть тому, що, подібно як графіка, послугоується вона здебільша чорно-білою гамою світла і тіней, поминуючи барву. Цеж усе.

Але, з другої сторони, оглядаючи сальони мистецької фотографії, запримічуємо, що мистецьким фотографічним обрамом не чужі малерські ефекти. Іноколи навіть вони збиваються на перше місце й кажуть глядачеві питати, чому технічний жанр, до якого належать ті образи, названо саме „фотографікою“ а не „фотомалерством“. У всякому разі відчути це добре англієці, які для мистецьких фотографічних образів винайшли назву: „pictorial photographs“ — малюничі фотографічні твори.

Тому українським фотографам було б краще покинути односторонню польську назву „фотографіка“, а, йдучи радше за французами, прийняти раціональнішу: мистецька фотографія.

Цьогорічну мистецьку виставу УФОТО характеризує боротьба зі свобідною технікою. Крім халоборому, бром у „тонованого“ бром маємо тут техніки: карбон, пігмент, гума, ціянотипія, бромлія і переларук. Автори для повнішого артистичного вислову шукають нових технічних доріг, але, не опанувавши якслід технік, не все осмагають свою мету. Згадаймо тут хоча ціянотипію („Портрет“) і переларук („На тихому плесі“) Дороша й не надто поправив бромолію Борша чи Мареніна. Вагалі стосування індивідуальних технік має рацію тоді, коли вони дозволяють авторові краще передати його власні психічно-артистичні емоції, як техніку бромову. Зовсім немає її в „Бориславському Корзі“ Савицького й „Джерельні“ Мареніна.

Балицький, побіч праць, які можна записати до найліпших на виставі, дав теж слабкі

(„Під осінь“, „На звалищах Скиту“), більш краєзнавчого змісту й вартості. Дуже добрий у концепції та оформленні пігмент „Натюр-морт“. Безодатний технічно „Монументальний краєвид“ (у каталозі мабуть помилково „Зима“) не віддає вражіння монументальності. Віримо авторові, що мав таке вражіння, але не найшов для нього ні щасливого оформлення ні вислову. Непересічного у задумі „Відпочинку“ автор мабуть не мав змоги викінчити; в каталозі подана техніка олійна, але вона бромову. В олійній техніці напевно підкреслена би автор головний мотив і відмежував би його від спокійного гла, яке підносить настрій і відповідає намірам творця.

Дорош добре розв'язує проблему повітряної перспективи в ефектовному халоборомі „Криги і світло“. Мотив „Ліснички“ губиться в невинитичному лісі. Мох виставляє щераз прегарну в інтерпретативній василієслави би автор головний мотив і відмежував би його від спокійного гла, яке підносить настрій і відповідає намірам творця.

Дорош добре розв'язує проблему повітряної перспективи в ефектовному халоборомі „Криги і світло“. Мотив „Ліснички“ губиться в невинитичному лісі. Мох виставляє щераз прегарну в інтерпретативній василієслави би автор головний мотив і відмежував би його від спокійного гла, яке підносить настрій і відповідає намірам творця.

Необхідна книжка для нашого села, з уваги на недалекий вибори до сільських самоуправних установ

Новий Самоуправний Закон виборчим регуляміном

враз з

Ціна тільки: зол. 0.30 (з поштовою присилкою 0.35 зол.). — Замаляти в Адміністрації „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.

Галицький Магазин Новостей Галицька 15. Поручає воєни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупіві товару від 5. зол. даром благодіє до першорядних кіл.

хелан на перше місце вибивається „Зима“, в добрій бромовій інтерпретації т. зв. „високого кляча“. У Нижанківського цікава темою „Троїста музика“, незлий в укладі, але не в тональному опрацюванні „Портрет К. Б.“ Пересічному зимовому мотивові й „екзотичні“ Пежанського бракує настрою й життя. Йогож „Тиша“ вражає штучністю укладу модела й негармонійністю плям. Зате глибоко подумані й композиційно вдатні „Останні промені“ й „Опущення“. Панькова „Приятель“ бездоганний у веденні ліній та оформленні мотиву. Разом з працями „Гей, у соняшні простори“ й „Під столом“ вказує на розвиток таланту автора в напрямі мистецької книжкової ілюстрації. Савицький цікавий тим, що перший опрацьовує староукраїнські теми: „В келії переписування“, „Гриби, гриблять у Новіграді“. Йогож праці „У затишній лузі“ й „Перед бурєю“ заповідають поважний талант. Дешевий монохл і портретна студія найшли вибагливого інтерпретатора в Солянському („Профілі“, „Очікування“). В порівнянні зі згаданими образами всі нічні студії того самого автора далеко менш вартісні. У Масляків добра „Стріча“. Знаний станіславський фотограф Гавдяк не прислав поважніших праць. „Портрет П.“ Гембарського більше як банальний.

До поважніших фотографів, що вперше виставили свої праці на виставі УФОТО, належать Банах, Капрі, Лепкий, Пронь і Царевич. Банах опанував техніку передруку („З пасоки“). Добрий з бромолію „Пейзаж“. В настрівному образі Капрі „У ранній мряці“ видно гонку руку мистця; дивно, що барва ще для нього чужа („Яблуна в цвіт“). „Тонований“ Бром Лепкого „Ніч на Босфорі“ добрий композиційно, але дещо перешаржований у „тоні“. Хрест під березою“ Проня це найліпша технічно чотиріпокладова гума на виставі, але під оглядом композиції менше цікава. Зате далеко цікавіша „Придорожня фігура“ губиться в нездатному бромі. З образів Царевича найкращі „Вісті на полонині“ й „Під світло“.

Крім згаданих тут фотографів у виставі взяло участь ще кільканацять інших, переважно молодших, не надто далеко заавансованих у фотографічному мистецтві. Поміж їх працями можна стрінути ліпші, гірші а то й зовсім неадатні, перемішані асуміш, так, що покищо годі щось про них сказати. Гадаємо, що багато з тих світлин попало на виставу тільки тому, що їх заохотили їх авторів до дальшої праці. А слід їм знати, що не кожна фотографія гарна; або дійсно цікавого предмету мусить бути гарна; видіти ті предмети мусить не тільки об'єкт, але й вони. Інакше кажучи, об'єкт мусить видіти ті предмети чи речі так, щоб на фотографічному образі утриваливалися не лиш вони самі, але й їх дух, і щоб того духа можна було оглядати з такої або іншої перспективи.

Ст. Шурат.

З СЦЕНИ Й ЕСТРАДИ.

„Свято весни“.

У програмі Тижня української дитини, влаштованого Т-вом опіки над дітьми й молоддю, проходила мин. четверга (17. п. м.) на сцені Муз. Інституту ім. Лисенка виставка заходом „Української Захоронки“ п. з. „Свято Весни“, пера Вас. Софронів-Левинського.

Виставка, дарма, що аматорська, була одною з тих, які рідко доводиться бачити у Львові. Перша і друга дія її мала прегарні декорації, і виведені в першій гайки, що їх спінала в національних строях дітвора на два голоси, викликували незвичайне враження своїм кольоритом, рухливістю і свободою на сцені. Така сама була незвичайно гарна і друга дія, у якій метелики, квіти й комахки виводили під пісні свої танки довкола Царівни-Весни, при тому соля літер, що ледви підросли від землі, на правду зворушували. Не диво, що всім акторів нагороджувала вадитора бурхливими оплесками, а зехто мав щирі сльози в очах.

Дуже добре відіграли ролі: Царівна-Весна — п. Гольціна та оба хлопці Коваль і Пилипчук. Багато праці вложила в ту виставку п. Бігуляна, що підготувала усі танки і співу й на правду могла бути горда з її вислідом.

Найприкрасіше було те, що хоч виставка була заповіджена афішами й дохід з неї призначено на львівські півоселі, в львівській публіці нікого, з винятком д-ра Федака і д-ра Цимбалістого не було. Були пані з захоронки, діти школи ім. Б. Гринченка, представник ред. „Діла“ й більш нікого. Чим виправдати цю байдужість, тоді, як на „Басні о серотце Маріє“ у Великій Театрі були інші семинаристи цілими класами — не знаємо. Хіба не тим, що тут на сцені були українські діти...

(ак.)

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПЕРЕД ЗАКОННОЮ ВАЛЬОРИЗАЦІЄЮ ДОЛЯРОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.

Уже від довшого часу сигналізує преса появу декрету президента дотично вальоризації долярових зобов'язань. На зміст цього декрету, як ми вже подавали на цьому місці, старалися впливати заінтересовані кола (банки, гіпотечні вірителі, тощо) в душі своїх бажань. Як постанови принесе декрет, того ще ніхто не знає. Повинен він повнитись до 10 дня.

У нас — як відомо — доларова болячка загнана дуже сильно. З уваги на труднощі, що їх стрінули наші кредитові установи при відповідному перерахуванні активних своїх операцій, а також з уваги на потребу зиску з курсових різниць для пов'язання білясців при сьогоднішній загальній скруті, не дійшло між ними і вкладчиками до порозуміння (з малими винятками, як ось „Маслосоюз“, який гонорує повну вартість долара, вложеного колись до його оборотів, що зрештою зрозуміле, бо зуживав він відданий йому гріш інакше ніж банки).

Ця справа, трактована деkim може занадто імпульсивно („Український Бескид“, „Перемисьль“) є справжньою проблемою і з етичного боку не усуне цієї проблеми також відповідний декрет, який щодо вкладок і довгів найправдоподібніше асанціонує денний курс долара. Та тим не вичерпується доларове зацікавлення населення держави, що на протязі майже цілого свого існування, мала подвійну валюту. До того декрет вирішить клязулу золота, що матиме чимале значіння на майбутнє.

ПТАХІВНИЦТВО НА УКРАЇНІ. — ДО АКТУАЛЬНОЇ В НАС ТЕМИ ПРО КУРЯЧУ ФАРМУ.

У зв'язку з дискусованою в нас темою, яку порушив інж. К. Котельський у своїй конкурсній статті, цікавий буде для деякого жмуг інформацій про розвиток птахівництва на Україні, який найшли ми у харківських „Вістях“ з 2. квітня ц. р. Наркомзем УСРР — читаємо там — широко розгорнув мережу інкубаційних станцій на Україні, збільшивши їх до 112 проти 51 минулого року. Інкубаційні станції мають закласти 12,5 міль. яєць проти 92 тисяч штук 1933 року. Найбільша інкубаційна станція Богодухівського району дасть цього року 800 тис. курчат. Очевидно, що ці цифри треба приймати з відповідним застереженням.

Польська хроніка.

НЕПОСЛІДОВНОСТІ ДЕФЛЯЦІЇ. — БУДЖЕТ, ЦІНИ, КРЕДИТИ.

Краківсько-варшавський „Час“ вибивається глибиною і кількістю економічних статей на одно з передових місць у польській пресі. Заслугує теж на увагу його „вотум сепаратум“ в економічних питаннях як просанційного органу. Прим. у справах валютних признається, що є інфляціоністом тоді, коли ася санац. преса на чолі з „Газ. Польск-ою“ обстоює завзято дефляцію, а дир. митного департаменту Фабержевич звільнений зі служби за статтю проінфляційну в „Курері Поранні-ім“. Економісти з „Часу“ признають корисність дефляції, але послідовної і загальної. Тимчасом дефляційна політика Польщі за мало рішуча і тому значно опізнює час редефляції, відсуває оживлення господарства шляхом здорової інфляції. „Час“ добачує дефляційні неконсеквенції на трьох відтинках господарської політики: в бюджеті, в цінах і в кредиті.

Бюджет Польщі хорий. Його лагається суто-інфляційними потягненнями. Акцією ощадності, що її вів уряд від 1930 року здеморалізувала в 1933-34 рр. „народова позичка“. Бюджетові потреби занадто абсорбують кредитовий ринок. Також акції обниження „зв'язок“ ціл не перевів уряд до кінця (тільки спирт і цукор). Можливість дефляційної політики на відтинку політики цін є дуже велика і її реалізація конечна. Врешті кредитовий апарат не відтискає своєї плінності, а це вказує, що ми далекі від кінця депресії. Брак рішучої програми. Кредитові контингенти, хибна політика державних банків і паперове визначування відсоткової стопи — ось що розхитує кредитовий ринок, а разом з бюджетом і політикою цін неутралізує наслідки дефляції в господарському житті Польщі.

Міркування ті зовсім слушні. Дефляційна непослідовність польського уряду дозволяє тільки говорити про мниму а не справжню дефляцію в Польщі. Щось так, як тепер у Радянщині: дефляція поруч інфляції. А московський кореспондент „Газ. Поль.“ Отмар пише, що щось таке в неважливому устрою „не дається подумати“...

ТЯГАР СОЦІАЛЬНОГО ОБЕЗПЕЧЕННЯ. — УМОВОМУ ПРАЦЬОВНИКОВІ ВІДБИРАЮТЬ МАЙЖЕ 19 ВІДС. ЗАРОБІТКУ!

Орган Левіатана „Пішегльонд Господарчи“ обчислює, скільки населення Польщі аплатило в поодиноких літах на соц. забезпечення. Ось цифри: р. 1926 — 309 міль., 1927 — 416,7 міль., 1928 — 562,5 міль., 1929 — 649,4 міль., 1930 — 615 міль., 1931 — 593 міль., 1932 — 502 міль., 1933 — 550 міль. (ця цифра покищо здогадка).

Як бачимо з цього зіставлення „П. Г-го“ за 8 літ заплачено понад 4 мільярди зол., тобто більше ніж пів мільярда річно. Польський журнал обчислює на підставі індексів, що грошева вартість оборотів у 1933 р. в порівнянні до 1928 впала на 35 відс. Коли в 1928 р. соц. забезпечення забрали 562 міль. а в 1933 р. — 550 міль., то тоді тягар соц. забезпечення тисне на госп. життя з потрібною силою. При теперішніх ставках Соц. Обезпечальні забирає вона з кожних 100 зароблених золотих 18,66, тобто майже 19 відсотків заробітку умового працівника (у фізичного 15,8 відс.).

Недаром справа переросту соц. забезпечення, що є теж зайвим доказом „мнимої дефляції“, про яку ми вище писали, займає тепер стільки місця у польській пресі.

ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК ВІД НЕРУХОМОСТЕЙ.

Власники нерухомостей договорились зі скарбовою владою. Від тепер ця влада вимірюватиме податок від справжнього доходу. Відписи квітів на більшій видатки треба складати у скарб. урядах, а з менших видатків треба скласти лісту, з відкликом на дату відповідних квітів. Квіти вліплені до квітця будуть доказом мешканцевих залогностей. Проценти від позичок, що їх не вжито на потреби нерухомостей, не будуть потручені від основної квоти под. виміру.

НОВА ПОДАТКОВА ОРДИНАЦІЯ. — ВАЖНА ВІД 1. ЖОВТНЯ Ц. Р.

У Дн. Законів ч. 39, поз. 346 появилася текст нової податкової ординації. Складається вона з таких частин: аступні постанови, влада і її особливості, урядова тайна і виключення урядовців, відкличні комісії і секції, оречення і постанови, податковий обов'язок, платники і їх заступники, поступування: підготовче, вимірне, відкличне і вимірне, відповідальність за податок, подання й інші писма, речинці, доручення, карні постанови, тимчасові приписи і кінцеві постанови.

Світова хроніка.

РЕГАБІЛІТАЦІЯ СРІБЛА В АМЕРИЦІ. — ПОВОРІТ ДО БІМЕТАЛІЗМУ.

Ми вже подавали хід боротьби прихильників регабілітації срібла з монометалістами. Згідно з найновішими вістками сенатори зі „срібної групи“ переконали през. Рузвельта і держ. секр. Моргентаву про корисність „срібної концепції“, дарма, що оба ці достойники були досі іншої думки. Проект повороту до біметалізму висказує ось-які напрямки: 1) покриття банкнотів 75 відс. золотом, а 25 відс. сріблом; 2) цілий запас срібла переходить на власність скарбу по макс. ціні 50 центів за унцію (31,10346 грама); 3) повноважність для президента щодо регуляції ціни срібла як вище; 4) закупню срібла кінчиться, коли ціна буде як в 1926 р., або покриття досягне 25 відс.

ДЕФЦИТ ТОРГ. БІЛАНСУ НІМЕЧЧИНИ КАТАСТРОФАЛЬНО РОСТЕ. — ПОКРИТТЯ 4,8 ПРЦ.

Сальдо торг. білансу Німеччини за квітень виказує рекордову пасивність 52 міль. марок. 6 це 60 прц. цілого недобору від прчатку року. На 16. п. м. Держ. Банк виказує всього 4,8 прц. покриття, хоч перед тижнем мав ще 5,1.

НЕВДАЧА ЗБІЖЕВОЇ КОНФЕРЕЦІЇ.

Міжнародна конференція у Львові, яка радила над можливостями підвищення цін збіжжя, не довела до компромісу. Головних противників порозуміння була Аргентина, для якої кожна ціна пшениці добра і яка не згоджується на ніякі обмеження продукції та експорту. Конференція розійшлась з тим, що відеться 27. червня ц. р.

АКТУАЛІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.

Бі вісти що Рузвельт пропонує всім державам сплатити їхні довги Америці продовж 30 літ без відсотків. В той спосіб хоче він розв'язати цю важку проблему. — На аякету Міаня. Бюра Праці про введення 40-го д. тижня праці більшість держав відповіла негативно або виминаючи. — Цифри що їх оголошує Америка вказують на кращання госп. ситуації. Зл. Держав в усіх напрямках. Бюджет виплачує надвишку, торговельні обороти як зовнішні так і внутрішні асоєди дуже сильно. — Тільки що

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.